

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 г.

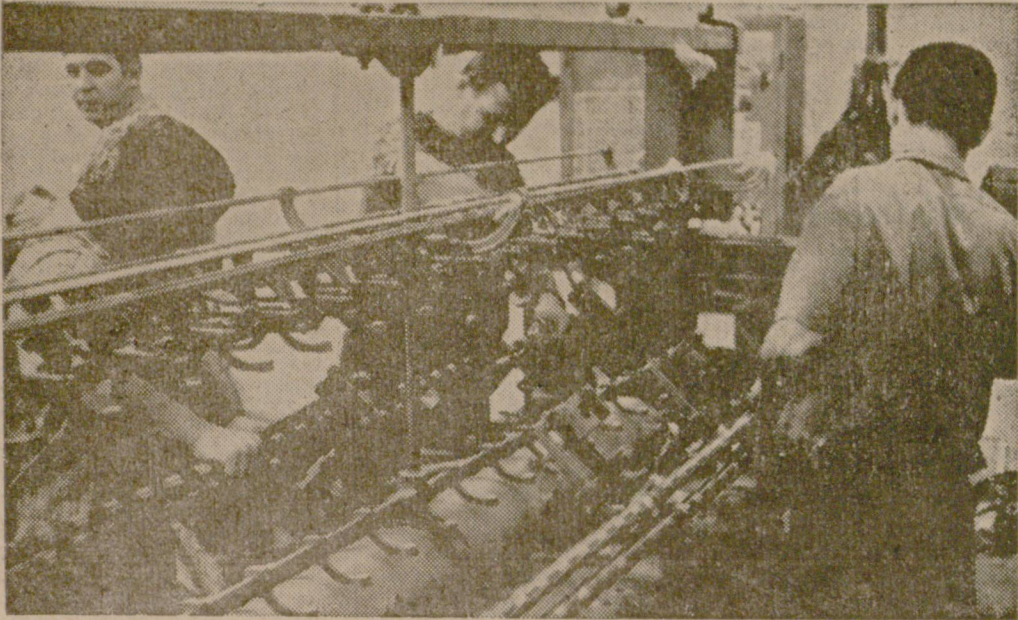
Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 95 Вторник, 8 август 1972 г.

(3215)

Год. XXIX

Цена 2 стотинки

За да се повиши производителността на труда, да се подобри в значителна степен качеството и олекоти обслужването на ринговете машини във фабрика „Васил Мавриков“ се монтират нови изтеглители апарати.

На снимката ви показваме момент от всекидневната работа по монтажа, изпълняван от Иван Пантелеев и Върбан Димов.

Снимка: Николай КАЧАКОВ

Ценител и създател на красотата

Българската комунистическа партия сочи, че колкото повече обществото се приближава към комунизма, толкова повече у човека ще се пробужда художникът — като ценител и създател на красотата. И напълно закономерно и естествено. Централният комитет на Партията в редица свои документи търпеливо и последователно насочва вниманието към проблема за промишлената естетика.

Нов израз на тази грижа и внимание е и обнародването в печата в събота Постановлението на ЦК на БКП и МС за по-нататъшното развитие на промишлената естетика. Това постановление конкретизира отговорната и сложна задача в тази област, поставяна с Програмата на Партията, приета на Десетия конгрес. То осветлява вестран този проблем, разкрива неговата идеологическа, икономическа и социална страна. То подсказва не само конкретните пътища, но и изворите, кореници се в богатото духовно наследство и традиции на нашите самобитни художници и майстори, идеи, инициативи, за осъществяването на които следва да се обединят творческите усилия на конструкторите, технолозите, проектантите, работниците и художниците-приложници при създаването и производството на нови стоки с високо качество и художествено-естетическо оформление.

Успешното решаване на този проблем, се казва в Постановлението, ще съдейства за още по-пълното разкриване на преимущества на социалистическата система, на нейните огромни възможности за издигане на жизненото равнище на народа, за активното участие в международното разделение на труда и за изграждането на новия човек, строител на развитото социалистическо общество, ценител и създател на мърдростта и красотата във всички области на живота.

Постановлението разкрива на недостатъчната ефективност на досегашните мерки и пътя за нейното преодоляване — организираното сътрудничество на декоративно-приложните изкуства с промишлеността и изграждането на такъв механизъм, с който функционално-потребителските и естетическите критерии да се прилагат в единство с технико-икономическите критерии.

Разучаването и практическото приложение на този нов, изключително важен документ ние ще извършим при наличието на нарасещи планове за шестата петилетка. В тях е насочен сериозен опит проблемът за качеството на промишлените изделия

да се решава комплексно, чрез внедряването на съвременна техника и технология, на нови суровини и материали за достигане на световните параметри. С постановлението се създават съответни органи, които ще направляват работата по цялостното му осъществяване морални и материални стимули. Нужно е партийните и стопанските ръководители в предприятията добре да се запознаят с конкретните разпоредения на своите обединения и централни ведомства и да пристъпят към конкретна работа във всяко производствено звено.

С постановлението се препоръчва на Съюза на българските художници да приеме перспективна творческа програма за развитието на декоративно-прикладните изкуства, като обърне внимание както върху грижата за уникалното творчество на художниците-приложници и за обогатяването на националната ни културна съкровищница, така също и на свързването на декоративно-прикладните изкуства с промишлеността и за най-непосредственото привличане на художниците в производството. Обръща се внимание за полагане на неспирани усилия за запазване и развитието на художествените традиции и занаяти на основата на най-изтъкнатите школи, включително и на Великотърновската, където е изявен и съхранен творчески гений на народа. Постановлението предявява конкретни изисквания и към Университета във Велико Търново.

Партийните, профсъюзните и комсомолските организации в сферата на промишлеността, в Съюза на българските художници и в Съюза на архитектите в България, се казва в Постановлението, да смятат като своя важна и постоянна задача решаването на въпросите за повишаване естетическата стойност на стоките; да извършват системна организаторска и политическа работа, да упражняват контрол и да оказват помощ за осъществяване интеграцията на декоративно-приложните изкуства с промишлеността и на промишлената естетика с производството.

Постигането на прелом във взаимоотношенията между производството и декоративно-приложните изкуства е голяма политическа, идеологическа и социална задача. Тя е неделима от борбата срещу буржоазното влияние и безкултурата, за правилно естетическо възпитание на трудещите се и пълен разцвет на красотата в нашия живот.

ЗА ПЪЛНО ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ЗЕЛЕНЧУКОВАТА И ПЛОВОДА РЕКОЛТА

В събота в Окръжния народен съвет на заседание на Оперативната комисия по селското стопанство, на която присустваха председателят на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров, секретарят на Окръжния комитет на БКП — Енчо Енчев, председатели на градски народни съвети, представители на изкуствателни организации и преработвателни предприятия, бяха разглеждани въпросите по прибиране и оползотворяване на зеленчуковата и плодвата реколта. Заседанието бе ръководено от Димитър Тужаров.

Началникът на управление „Земеделие“ — Стоян Димитров информира присъстващите за хода на работата като посочи съществуващите по аграрно-промишлени комплексни резерви.

Разгледаха се някои затруднения и пътищата за тяхното преодоляване. Важно място бе отделено на взаимодействието между двете страни — производители-търговци и преработвателни предприятия, което в тези дни е решаващо за съдбата на тоновете селскостопанска продукция. Посочи се, че основното задължение на всички е оползотворяването на богатата реколта от плодове и зеленчуци, като се изтъкна ролята, която трябва да играят за това беритбените планове и натоварването на преработвателните предприятия до пълния им капацитет.

За да помогнат за изпълнението на тази важна задача, възстановяват своята дейност градските оперативни щабове. Същевременно се наблегна и да се обърща достатъчно внимание на вътрешните ресурси от работна сила, върху които пада ударението в първата половина на август.

Бяха обсъдени и въпроси касаещи износа на арпаджик, бравето на тютюна и подготовката на цехопреработвателната кампания.

(Соб. инф.)

П. СТАНЕВ

Починът става всекидневие

Починът на Петър Брайков и призивът на кремиковските комсомолци намериха своето място сред редицата младежки колективи на промишлените предприятия в Ласковец. И се превърнаха в ежедневие за младите хора. Вече ясно се виждат и резултатите. В Завода за автомобилни везни по почина работят три младежки бригади от всички четири. Изпълне-

нието на производствения план за юли при тях се движи от 120 до 130 на сто. С високи постижения са стругарят Павел Кирмагов, шло-серият Григор Димитров, комсомолците Йорданка Берова, Величка Ганчева и Христина Костадинова.

От общо четири младежки бригади в авторемонтния завод „Победа“ две работят по-

почина и за юли имат изпълнение средно 120 на сто. Добре е организирана работата и в Механичния завод, където младежките бригади при инструменталния пех — първи участък и при сех „Прибори и пособия“ изпълняват седмичната си програма за пет дни, а плана за месеца — над 140 на сто.

Тодор ЛИЦОВ

ТРУДЪТ ИМ ЗАДЪЛЖАВА

Завърши първа смяна на Димитровското бригадирско лято — 72. Шест хиляди студенти и средношколци от Великотърновски окръг оказаха ценна помощ в селското стопанство, консервните предприятия и на строителните обекти. Над 10 600 човекодни бяха заработени на Химкомбината край Санцов, 1250 човекодни на разкопките на хълма Царевец, в стотици тонове се измерва прибраната и преработена селскостопанска продукция, над 900 тона тютюн е манипулиран. Стойностно това се равнява на 388 975 лева реализиран труд.

А могат ли да се изразят в децове часовете на богатата извънтрудова дейност? Окръжният комитет на ДКМС организира по три рецитала и един концерт във всяка бригада, поведе курс за мотопедисти. Изнесени бяха лекции по актуални, политически и други проблеми. Тържествено стана откритието и закриването на смяната. Интересни програми, игри и викторини изпълваха бригадирските вечери. Посетени и обсъдени бяха театрални постановки и филми.

За съжаление, като изключим ф-ка „Мизия“ — Полски Тръмбеш, ДЗС — Елена, обект Шияловци и ф-ка „Домат“ — Джудюница, в нито едно предприятие и стопанство на окръга няма изградени постоянни бригадирски лагери. Почти навсякъде се използват училищните сгради, но за предприятия като ф-ка „П. Цвикиев“ — Горна Оряховица, консервните фабрики в Килифарево, Ресен, Кесарево, сушилните към Тютюневата промишленост, ТКЗС — Полски Тръмбеш, Ресен и други, които ежегодно приемат по над 100 бригадир на смяна, това е крайно неудобно.

Голяма част от инвеститорите оспорваха отпускането на средства за извънтрудова дейност в бригадите, осигуряване то на чисто работно облекло и други „не особено важни“ на първ поглед неща. Но показателен е примерът в Деляновци, където през цялата смяна не бе подменено бельото на бригадирите, а в Беброво те не разполагаха с най-елементарни условия за измиване и изпиране.

Състезание между млади зидари

Комсомолците от Строително управление — Велико Търново преди няколко дни проведоха състезание за най-добър млад зидар. Младите от Промислен и Жилищни райони, участници в състезанието, показаха своята упоритост, умение и младежка воля и за три часа двойката първенец — Блажков Тончев Блажков, майстор и Георги Живков Георгиев, помощник изидиха с едноразмерни тухли 6.40 куб. м и пренеслих на чувствително трудовите си нории. На второ място се класираха зидарите Ерослав Генов и Иван Петров. За зидария с отлично качество се определи работата на Димитър Манчев, който се награждава от ГК на ДКМС, заедно с помощника си Радослав Христов.

На отличилите се в състезанието първенец бяха връчени награди.

Слабости допуснаха и някои командири. В бригадите към ТКЗС Полски Тръмбеш, обект с. Раданово и към Тютюневата сушилня в Козаревец те не стумяха да създадат стройна организация и това доведе до понижаване производителността на труда, разпосване и стихийност в извънтрудовата дейност.

Тези слабости и успехите в нашата работа сочат необходимостта от по-тесно сътрудничество между ръководителите на предприятия и стопанства от една страна и Окръжния комитет на ДКМС от друга за разумно и навременно решаване на възникналите проблеми. Зашото на територията на нашия окръг през II смяна се трудят над 4900 средношколци в 11 окръжни и 27 местни бригади, цялостната дейност на които задължава...

Стойко ЛАЗДРОВ
командир на Окръжния
бригадирски щаб.

СВЕДЕНИЕ

За хода на есенната дълка бора и изпълнението на дневния график за краве то мляко към 6 август 1972 г. (в проценти).

АПК	Есенна дълка бора	Насочено краве
ТКЗС		
1. Самоводене	28	98.8
2. Ресен	39	101.9
3. Полски Тръмбеш	81	91.9
4. Ласковец	36	109.7
5. Д. Оряховица	45	89.5
6. Драганово	32	84.7
„ИВАЙЛО“	41	96.1

1. Павлики	32	87.1
2. Върбовка	60	87.2
3. Сукнидол	35	94.7
4. Б. Черква	25	96.2
5. Михалци	37	85.5
6. Дъско	54	103.8
7. Г. Липница	61	131.9
8. Карансен	71	100.9

„РОСИЦА“ 47 93.3

1. Г. Студена	23	71.3
2. Свищов	43	107.8
3. Свуга	41	89.9
4. Алеково	46	97.1
5. Драгомислово	49	116.3
6. Ореш	34	88.6
7. Козлово	44	84.9
8. Овча могила	59	102.5
9. Моравя	79	94.1
„ДУНАВ“	47	93.8

1. П. Тръмбеш	26	77
2. П. Сонов	51	91
3. Обединение	65	100.4
4. Д. Липница	52	120.1
5. Страхилово	49	96.5
6. Масларово	53	112.4

„ЯНТРА“ 49 97.1

1. Стржища	50	101.9
2. Камен	57	101.4
3. Свуга	41	89.9
4. Асеново	36	93.2
5. Джудюница	56	109
6. ДЗС Кесарево	62	95.3

„ПЪТ КЪМ КОМУНИЗМА“ 51 100.9

1. В. Търново	31	102
2. Бляна	31	101.7
3. Златарица	36	101.2
4. П. Корня	35	99
5. Килифарево	41	112.4
„Т. РАДАНОВ“	43	103

1. Елена	37	133.4
2. Беброво	57	101.9
3. Буиноци	35	105
4. Константи	100	105

„ЧУМЕРНА“ 56 111.9
ОБЩО ЗА ОКРЪГА 45 97.2

Признание за научно-преподавателска и обществена дейност

Държавният съвет е издал указ за награждаването на акад. Райна Ангелова Георгиева от Института по генетика и селекция на растенията с орден „Георги Димитров“.

Най-високото държавно отличие се присъжда по случай 70-годишнината от рождението ѝ и за нейната научна, научноизследователска, преподавателска и обществена дейност.

Райна Георгиева — за служилата деятелка на науката — е родена във Велико Търново. Научната ѝ дейност започва от 1941 година. Като доцент и професор в Аграрно-механичния факултет в София тя взема активно участие в подготовката на студентите в областта на селекцията, генетиката и семе производството. Тя е първата жена академик в нашата страна. От 1966 година работи изцяло в Института по генетика и селекция на растенията. Тук тя разработва въпроси за кръстосаността, създава сорта „Междиян лес“, работил на цялата страна, два сорта тютюн и др. Авторка е на повече от 100 научни и научно-популярни труда.

Др. Райна Георгиева участва активно в обществено-политическия живот на страната както преди, така и след 9 септември 1944 година. Член е на БКП от 1943 година.

Райна Георгиева е дала много в теоретичната област на генетиката и селекцията. Като професор в селскостопанската академия „Георги Димитров“ в София тя подготвя много специалисти в тази област, които работят в селскостопанската практика и наука в България.

В последните 10-15 години тя работи върху генетиката на рода „Ликоперифум“. Сега подготвя монография за биосистематични и генетични проучвания на видовете от този род. В нея ще бъдат отразени резултатите от проучванията на генетичния потенциал на дивите видове в стъпващия род и възможностите за използването им при селекцията на домати и култура.

Сега тя завежда секцията по междувидова хибридизация при Института по генетика и селекция на растенията към селскостопанската академия „Георги Димитров“ — София, като едновременно е завеждащ отдел „Генетика“ при същия институт.

Академик Райна Георгиева с присъщата си енергия на учен продължава да работи и да дава своя принос за развитието на теоретичните основни и практика, за бъдещия разцвет на нашето социалистическо селско стопанство.

Награден с орден „Георги Димитров“

Държавният съвет е издал указ, с който награждава Стоян Йорданов Абаджиев с орден „Георги Димитров“ по случай 70-годишнината от рождението му, за активно участие в борбата против фашизма и капитализма и в строителството на социализма.

Стоян Абаджиев е роден в гр. Елена. През 1919 година влиза в редовете на Комсомола, а три години по-късно е приет за член на БКП. Той е един от инициаторите за изграждането на Независимите работнически професионални съюзи (НРПО). Развива активна революционна антифашистска дейност, за което не еднократно е хвърлян в затвора, изпращан в концлагери.

След 9 септември 1944 година е на ръководна работа в профсъюзите. Бил е секретар на ЦС на ОРПС. От 1966 г. е член на Централната контролно-ревизионна комисия на БКП и член на Бюрото на ЦКРК.

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

ПОД ЗНАМЕТО НА МИРА И СОЦИАЛИЗМА

МОСКВА, 7 август (БТА) —

„Под знамето на мира и социализма“ — така е озаглавена днес уводната статия на в. „Правда“. В нея се казва:

„Едно от важните политически събития в съвременния международен живот е приятелската среща на ръководителите на комунистическите и работническите партии на социалистическите страни на 31 юли в Крим. На нея се състоя плодотворна размяна на мнения за хода на социалистическото и комунистическото строителство и за по-нататъшното развитие на всеотдайното сътрудничество между социалистическите държави, бяха обсъдени също актуални международни въпроси. Срещата беше характерна с пълно взаимно разбиране и единство на възгледите по всички обсъждани въпроси и премина в сърдечна приятелска атмосфера.“

БОМБАРДИРАНЕТО НА ДИГИТЕ В ДРВ НЕ Е СЛУЧАЙНО

ХАНОЙ, 7 август (БТА) — Бомбардирането на невоенни обекти, главно диги, от американските пилоти в Индокитай не е случайно, а умислено, заявяват членовете на Международната комисия за разследване на военните престъпления на САЩ във Виетнам Шон Мак Брайд, Из Лакост и Пиер Вей.

Шон Мак Брайд, бивш британски министър на външните работи и председател на международната организация „Амнистия“, в продължение на четири дни обиколи бомбардирани области от американските самолети в две провинции на Демократична република Виетнам. В областта за Нам Дин, изпъкна

Брайд, видях дига, над която са били хвърлени повече от 50 бомби по протежение на един километър. Това не е станало случайно, още по-вече, че бомбените ями са съсредоточени в една дълбока линия, където натискът на водите е най-голям в момента на прииждането им. Освен това, според Брайд, в околността на дигите има стратегически обекти.

Шон Мак Брайд добави, че „щом забележат сградата, църква, пагода, болница, американските пилоти хвърлят бомбите си, за да убият колкото се може повече невинни хора и вселят ужас сред населението“.

КОМУНИСТИТЕ АТАКУВАТ ВИСОТИТЕ

Писмото на Окръжния комитет на БКП до първичните организации в промишлеността — повод за сериозен разговор • В събранието на заводската партийна организация във Винарския завод — Лясковец преобладаваше оптимизмът...

Сега напред е като на фронт — в промишлеността, в селското стопанство. И в първите редни са комунистите. По тях са развяват остротаналите. Те трасират пътя, по който тръгват всички.

Тези мисли възникват не посредствено след внимателното прочитане писмото на Окръжния комитет на Партията до всички първични организации в промишлеността. В него се прави анализа на изпълнението на насрещния план за първото полугодие, очертава се ръста, който ще достигне окръгът в края на петилетката. Центрираща се на обществения, което да докаже трудовете колективни — още през 1974 година да постигнат нивото на производителността на труда за окръга, предвидено с държавния план за 1975 година. С известна тревога е поставен въпросът за дисциплината, без причинните отсъствия, текущото, качеството. Посочени са главните направления в изпълнението на насрещните планове — ускоряване на техническия прогрес по пътя на комплексна механизация и автоматизация на производствените процеси, подобряване на битовите условия.

Писмото на Окръжния комитет е повод за сериозен разговор в партийните организации за изминатия не особено лек път от приемането на насрещните планове досега. То зове към всеотворна проверка на силите, на възможностите.

Отговорно към него се е отнесло бюро на заводския партийен комитет във Винарския завод в Лясковец. Още с получаването писмото е размножено на циклостил и дадено на всички комунисти в завода. Дълго преди събранието всеки комунист има възможност да анализира своята и на другарите си работа, твърдо да оцени методите.

Грижливо е подготвен и докладът. И тук личи стремението събрането да не се претупва, да минава формално, а да остави добра следа след себе си. Изигра ли то оная роля, която бе поставена от Окръжния комитет — да се направи задълбочена оценка по изпълнението на плана за полугодията за социално-икономическото развитие на колектива да бъде то един прам, отворен разговор. В общи линии — да.

В доклада, прочетен от Веселин Боев — директор на завода, имаше доста оптимистични цифри. Насрещният план е изпълнен 105,2 на сто. Със същия процент е осъществен и планът за производителността на труда. За шестмесечното е изнесена продукция за 11 713 000 валутни лева, с 678 000 лева над насрещния план. И още много хубави неща се казваха за работниците, за първенците и рационализаторите.

Но не това доминираше в подробния отчет на партийното и стопанското ръководство. Личеше стремението реално да се покажат успехите, но същевременно да се насочи вниманието към нерешените въпроси, към грешките, допуснати през отчетния период. Критика бе остра, персонална. Отправяше се упрек и към бюрата на някои първични организации — а това, че те все още не са се превърнали в ръководни органи при решаването на проблемите, за известен либерализъм и примиренчество в дейността им.

Правилно в критичните оценки доминираха въпросите за качеството, технологичната дисциплина. Те са станали, както напълно справедливо се казва в доклада, тема на деия, наше ежедневие, тревога и грижа.

Хубаво е казано, наистина. И напълно справедливо. Пак се връщам към доклада. „През периода в табелиците за отчитане приложението на саратовската система са отбелязани: 14 нарушения за технологичната дисциплина и качество: 32 — за нарушение на трудовата дисциплина и 3 за неопазване на социалистическата собственост“.

Напълно естествено е, че една такава самокритична оценка не може да не събуди размисли, да не предизвика откровения.

Затова и изказванията се заредиха едно след друго бързо, без подкавяния. Бяха казани интересни мисли, направени смели предложения. Ето някои от тях: „Възпитателната ни работа не е на висота. Не сме намерили необходимите форми, с които да влияем на работниците“ — Мара Наумова. „Ролата на Комсомола в Шампанския цех не се чувства добре. На събрания не се говори за младите работници,

не им се поставят задачи“ — Христо Петрушев. „Все още инженерите са изпълнители, снабдители, конструктори. Това спъва изаявата на творческите им възможности“ — Веселин Боев.

Кое обаче не задоволи в изказванията на някои другари. Имах чувството, че те ставаха, казваха добре звучената си роля и сядаха. Партийните проблеми или ги отминаваха, или засягаха минимално.

Искам да се конкретизирам. В доклада с тревога бе споделено за известни слабости в качеството на продукцията, допуснати в термичния цех. Направена е рекламация — първата от две години насам.

Всё думата и Александър Костадинов — секретар на

първичната организация в цеха. Очаквах да чуя повече за причините за лошокачествената продукция, за недобре изпълнения дълг на комунистите. Останах излъган. Запомних повече това, че външното оформление на бутилките е лошо, поради недобрите етикети.

И още нещо. Така искаха да чуя как мислят обикновените комунисти, първенците, да видя какво отражение върху съзнанието им е оказвала ежедневиата организаторска и масово-политическа работа, във връзка с изпълнението на насрещните планове. Такива обаче на събранието не станаха.

Но минусите са малко. В събранието на заводската партийна организация преобладаваше хубавото, оптимистич

ното. Такъв бе и изводът, който направи секретарят на градския комитет на Партията Петър Петров. В своето изказване той се спри на насрещната сила на първичните организации в завода, на повишения им критерий. На това събрание, подчерта другарят Петров, добре се очертаха задачите. Ако — сметнем че това е достатъчно — то е била Писмото на Окръжния комитет призовава към още по-голяма активност за изпълнение на набелязаните мероприятия.

Несъмнено, комунистите от Винарския в Лясковец ще бъдат в авангарда на борбата за изпълнението на насрещния план.

Петър КАИШАНОВ

На изложбата на най-голямото в Украйна издателство на художествена литература „Днипро“, организирана по случай 50-годишнината на СССР, са показани повече от 700 издания.

ЦЕНЕН ТРУД ЗА ЧИТАЛИЩНОТО ДЕЛО

За народните читалища — тези самобитни български органи на култура — е писано твърде много. Но като се изключи задълбоченото проучване на Станислав Чилингиров „Българските читалища преди Освобождението“ и още няколко работи, в които читалищното дело се разглежда в обобщена форма, в останалите печатни материали се излага дейността на отделни читалища. Това, разбира се, не е недостатък. Изучаването на историята и дейността на отделни читалища по същество представлява изучаване културната история на селището, защото почти цял век те са били единствените културни институти. От друга страна, осветляването на дейността им и особено на тези, които са играли по-значителна роля в нашата история дава представа за ролята, изживите и развитието на това народно дело у нас, за обобщено изучаване на народните читалища. Съществуващата празнина сега е запълнена с книгата „Народните читалища в България“.

Автори на тази книга са трима читалищни дейци, които не за пръв път се насочват към читалищните проблеми — Н. Кондарев, Ст. Сираков и П. Чолов. И веднага трябва да добавим, че в съвместния си труд те са съчетали по един прекрасен начин нескриваната любов към читалищното дело, с добросъвестното изучаване на огромни фактически материали, неговото оценяване, обобщаване и убедително изложение.

Проблемите на народните читалища са разглеждани в исторически аспект. Историческият критерий е залегнал и в систематиката на труда. В първия том, който излезе от печат, се разглежда възникването, формите на дейност и

проблемите на народните читалища до Освобождението, а следващият ще обхване развитието на читалищата в периода на борбата против фашизма и капитализма. На двете се, че това ценно изследване ще включи развитието на читалищното дело и след победата на социалистическата революция, което е апогей за вековния читалищен живот. Впрочем, това очакване се основава и на периодизацията, която авторите правят на развитието на народните читалища.

Книгата „Народните читалища в България“, резултат на задълбочен труд, има богато познавателно съдържание. Тя ни запознава не само с историята на читалищното дело от неговото начало и със социалните предпоставки, обусловили появата на народните читалища. За голямата изследователска дейност на авторите, свидетелствуват и това, че докато в книгата на Ст. Чилингиров се говори за 129 читалища, съществували преди Освобождението, тук се говори за още 57, неизвестни досега.

Заслужава да се отбележи удачната структура за изложението на историческия материал — по основни форми на читалищната дейност. Дават се кратки исторически сведения за всяко читалище и изворите, които говорят за тяхното съществуване и дейност. Научаваме, че във Велико Търново освен читалище „Надежда“, основано през 1869 г. три години по-късно в Долната махала е било създадено и друго читалище „Трапезица“.

От обилните исторически данни, приведени в книгата, се вижда, че читалищното дело в годините преди Освобождението най-бързо се е развило във Великотърновския край. Тук с основаването на

Свищовското читалище (1859 г.) се поставя началото на това широко културно-просветно дело, а в Бяла черква се създава първото селско читалище, свързано с името на Бачо Киро. Пак тук мрежата на предосвободителските читалища е най-гъста; повече от една седма от всички читалища в сегашните граници на България са били във Великотърновския край. Книгата представява интерес за читалищните дейци и за всички, на които е близко развитието на тези самобитни народни институти.

Георги ГЕОРГИЕВ

ЕДИН ДЕН В КНИЖАРНИЦИТЕ

Сред многото магазини в окръжния град, книжарските имат особено място. Тук човек сякаш се откъсва от делничната грижа — не що съвсем естествено — и се съприкосновава със света на прекрасното, създадено от многовековната човешка култура.

В книжарниците се продават и „стоки“, свързани с практическата дейност на човека в различните области на живота. Сега е сезонът на учебниците и учебните помагала. Дори онези, чийто път рядко го довежда тук, сега, в навечерието на новата учебна година, се отби в книжарниците. Учениците трябва да имат всичко необходимо: от комплектите учебници за съответния клас, до пергела, триъгълника и молива.

Велико Търново. Книжарница „Бачо Киро“ е на няколко метра от автобусната спирка. Затова тук е винаги оживено. До малчугана личицето на когото едва се подава зад високия шанд, е застанал възрастен работник. В дясно млада майка избира първата писалка в жицата на бляскава първокласник, който в момента пък пробва новата си гръбна чанта. Книжарските работници се стремят да задоволят желанията на всички.

— Нали нито един утешен инженер не бива да остане без пергел, нито един бъдещ писател — без писалка и тетрадка — усмихва се Йонко Ганчев, дългогодишен книжар и управител на

Маоистката концепция за класовата борба и нейните цели

В своите теоретични търсения Мао Цзе-дун се стреми да се представи за привърженик на марксистко-ленинската теория за класовата борба. В неговата червена книжка, която китайската пропаганда нарече „квинтесенция на идеите на председателя Мао“ има дори специален раздел. Той се нарича „Класи и класова борба“. Обаче маоистката трактовка на проблема и класовата борба по същество има малко общо с марксистко-ленинския възглед. Въпреки това Мао Цзе-дун претендира неговата концепция за класовата борба да има общотеоретическо значение. Изхождайки изключително от едностранно тълку-

вания китайски опит той акцентира вниманието само върху селското, върху селското революционно движение.

Още преди да завърши освободителната борба на китайския народ Мао Цзе-дун твърдеше, че селството е „основната армия на революцията“, а селото — „базата на революцията“. В брошурата „За новата демократия“ (1940 година), която в Пекин се нарича „обобщаващ теоретически труд“ на Мао Цзе-дун, се правеше опит да бъде доказано, че в резултат на победата на освободителната борба на китайския народ политическата борба трябва да премине в ръцете на селството. „Китайската революция — твърдеше той по същество е селска революция, настоящата борба против японските завоеватели, по същество е селска борба. Политическият строй на новата демократия по същество е предаване властта в ръцете на селяните“.

ПРИ ГОЛЯМ ИНТЕРЕС

Общинският партийен комитет в Златирица винаги е отделял голямо внимание на въпросите на вътрешно-партийната демократия. На много добра основа в това отношение е поставена работата в първичните партийни организации в държавното земеделско стопанство. Но пропуски съществуват. Затова сега във връзка с подготвянето на национална теоретична конференция за издигане научното равнище на партийно-организационната работа се организират редни разговори с комунисти. Изясняват се причините за допуснатите слабости — липса на инициатива, незадоволителна активност. Предложениите тезиси от Централния комитет на БКП се поставят на задълбочено обсъждане, изучават се материалите от пленума на Окръжния комитет на Партията по въпросите на вътрешно-партийната демократия. Навсякъде разговорите преминават при голям интерес.

М. ДИМИТРОВА

СЪРДЕЧНА ЗЕМЛЯЧЕСКА СРЕЩА

Многобройни са махалите, скитани в пазвите на Еленския Балкан. Една от тях е Горни Геновци. От нея са излезли десетки будни балканци, разпръснати на цялата страна. Ето защо решението на инициативния комитет да се организира земляческа среща се очакваше с интерес. На 30 юли в малката махаличка дойдоха над 150 души. Много от тях не бяха се виждали от години. Затова бе много мила тази среща в родното място.

Скъпи спомени оживяха и в доклада на инж. Васил Райков. Всички единодушно решиха — да се съберат всяка година, във всеки дом да има хора, да не замира животът в Горни Геновци.

Кирчо ВАСИЛЕВ

Трябва да се отбележи, че идеята за активната роля на селството в китайската демократична революция не принадлежи на Мао. Още през 1922 година IV конгрес на Коминтерна, опирайки се на ленинските указания, прие „Общи тезиси по източния въпрос“, в които по-специално се отбелязваше, че „революционното движение в изостаналите страни на Изтока не може да има успех, ако не се базира на действително широки селски маси“. След известно време Коминтерният интернационал в обръщението си до III конгрес на Китайската комунистическа партия (май 1923 година) отново подчерта, че „централният въпрос на цялата политика е именно селският въпрос“. Наред с това в обръщението на Коминтерна се подчертаваше, че ръководството трябва да принадлежи на партията на работническата класа. Във връзка с това Коминтернът призова китайските комунисти „да укрепят компартията, да я превърнат в масова партия на пролетариата“.

Обаче работническата класа отпадна от маоистката концепция. И това не е случайно. Тъй като бе откъснат от работническото движение в градовете и не можеше да се ориентира в него по същество, Мао Цзе-дун никога не се замислял сериозно над тези проблеми. В трудовете му дори не се намери място за всеотворен анализ на особеностите на работническото движение в Китай.

Маоистите отхвърлиха най-важния извод на Международното съвещание на комунистическите и работническите партии от 1960 година за това, че международната работническа класа и нейната революция са световната социалистическа система стоят в центъра на съвременната епоха и са главната сила в борбата за освобождение на цялото човечество. И не само го отхвърлиха, но и водят против СССР и другите страни от социалистическата общност остра борба от вели-

кодържавнически, хегемонистически и националистически позиции. Въпреки реалните факти маоистите изкуствено се опитват да делат света на две части: „световно село“ — зона на национално-освободителното движение и „световен град“ — промишлено развитите държави, включително страните от социалистическата система.

Провалът на политиката на „трите червени знамена“ („новата генерална линия“, „големият скок“, „народните комуни“) в края на 50-те години предизвика, както е известно, сериозно недоволство в Китай. В желанието си да се справи със създаденото се трудно положение и да развие пътя за по-нататъшното провеждане на националистически курс, на X пленум на ЦК на ККП през 1962 година Мао Цзе-дун отпрати лицемерния призив: „В никакъв случай не бива да се забравя за класовата борба“. Пропанганда на машина да създава изкуствено в страната политическо напрежение и да подчертава усилено „антисоциалистичния характер на класовата борба в условията на социализма“. Цитирайки Мао Цзе-дун тя твърдеше, че „през целия етап на социализма класовата борба между пролетариата и буржоазията в политическата, икономическата, идеологическата и културно-просветната област не може да се прекрати. Това е дълга и сложна борба, тя върви по криволичещ път и многократно се повтаря“.

И до ден днешен китайската пропаганда се старае да представи като „теоретично откритие“ фалшивата теза на Мао Цзе-дун за съществуване на антисоциалистични класи в социалистическото общество“ и за „неизбежност“ от класова борба чак до пълната победа на комунизма; опитва се да представи това „откритие“ като резултат от неговото „обобщение“ на теорията и практиката на социалистическото изграждане не само в Китай, но и в други страни.

Подобни твърдения не се нуждаят от опровержение. Общозвестно е, че марксистите никога не са отричали, че след премахването на частната собственост идеологията на свалените враждебни класи известно време ще продължава да съществува и ще оказва своето вредно влияние. Но въпреки това марксистко-ленинският ви наг и считат и считат премахването на частната собственост върху средствата за производство като решаващ признак за унищожаването на класите, тъй като това води до премахване на икономическото господство на експлоататорите и освобождава трудещите се класи от политическото. Марксистите и теоретичните, и практическите доказателства, че с преобразяването на частната собственост в обществена антагонистическите класови противоречия изчезват.

В Пекин умислено не искат да видят това. Очевидно там много добре разбират, че маоистката концепция за класовата борба е несъвместима с постановките на марксистко-ленинизма.

Н. МАШУНИН

Агенция „Новости“ — БТА

ДСО „Мототехника“ и автосервиз“ — Ловеч

п р о д а в а

леки автомобили

ВАЗ—2101 без ред.

Желаещите клиенти

да закупят такъв авто

мобил да се обадят

на телефон 46—31.

ОТ ДИРЕКЦИЯТА

Завод за телферни електродвигатели —

Велико Търново

п р и е м а

чистачки, стругари,

фрезисти, матричари,

шлайфисти, настройчи

ци, монтьори от всички

разреди и за учени

ци, както и майстори

по производството и

средни техники. За

шлосери може пенено

нери и жиги.

Справка — на тел

фон 2-36/1 члтрещи

18.

10—6

Комбинат за комунални услуги

— Велико Търново

т ъ р с и

да назначи за отдел „Градини и паркове“ работници за паркировка на алеи и пътнища и за работа в парковете — временни и постоянни.

Може и пенсионери

Справка — Ловеч „естав“ телефон

2-20-51

4—4

Таньо КЛЕСУРОВ

НАИ-ЯРКОТО В ГРАФИКАТА — ХУДОЖЕСТВЕНАТА ЗАЩИТА НА РЕВОЛЮЦИОННАТА ТЕМА

Нашата съвременна графика много активно е откликвала на историческата тема. В редица общи изложби през последното десетилетие майсторите на черно-бялото изкуство, особено тези, посветени на определена историческа тема създадоха редица значителни произведения, в които пресъздадоха много сюжети, свързани с ярки революционни събития от новата ни политическа история — Септемврийското въстание от 1923 г., антифашистката борба и пр. Темите от средновековната ни история са привличали общо много по-слабо вниманието на графичните, особено на тези, които бяха здраво закръпени с революционните традиции на нашата графика от 30-те години. Но все пак, в последните години Борислав Стоев, Тодор Панайотов, Григор Спиридонов и Никола Хаджитанев обогатиха погледа си и към по-старата ни история, черпейки и от нея онова идея

за вдъхновение, което им е било присъщо и при работата върху революционната тема. Би трябвало обаче във връзка с това да изтъкнем, че тяхната идейно-художествена проблематика и при такъв род сюжети никога не е била обременявана от претенциозни амбиции да „ресавират“ отдавна минали събития с помощта на един или други чисто стилизаторски похвати, в духа на познати средновековни източници. В техните творби винаги се налагащо преди всичко усилението да бъдат верни на своето време, дори когато е трябвало да възсъздават образно отдалечени от нашата съвременност исторически епохи.

Тази особеност на подхода се е съхранила в същата степен и при Втората национална изложба на историческа тема. Споменатите по-горе графични и сега разработват сюжети от средновековната ни

история, в които запазват не само характерните особености на своя графичен говор, но и здравия си усет за съвременност. Свободно разполагайки върху пространството на белия лист многофигурни групи от хора, Тодор Панайотов е създал да изразят голяма експресивна сила на чувството идейния смисъл, който е търсил в композициите си „Прощаване с Патриарх Евтимий“ и „Асен и Петър“. Григор Спиридонов предпоставя няколко едро отрязани фрагментарни композиции от един цикъл, свързан тематично и с живописната композиция, с която участва в изложбата — „Песен за времето на Самуил“, в който виждаме силно и убедително типизирани като физиономични характеристики както Самуил, така и неговия веролюмен победител Василко II.

Същият съвременен подход към историята извяват в своите графични листове и Петър Чуховски, Никола Хаджитанев, Борислав Стоев, Юли Минчев, Иван Димов, и особено Мотко Бумов, който е успял с внушителна сила да предаде народната трагедия от 1394 г. включвайки в композицията огромни маси народ. Силен усет за драматизъм на ситуацията, не предпазливост в движението, убедителна характеристика на типажа, въпреки неговия формат на листа — това са най-отличителните особености на тази сериозна и респектираща творба. Съществуващите, придружени от една още по-голяма свобода на изпълнението показва и Замфир Поичев в многофигурната композиция „Към Търново“. С една чистота на чувството, характерна за нашата примитивна възрожденска шамла е подхождала към решаването на своята тематична задача Елка Захариева във „Въстанието на Ивайло“, постигайки с нея своя най-голям творчески успех като графичка.

По-определени чисто стилизаторски тенденции в своя графичен подход извяват единствено графичите Здравко Захариев и Пенчо Кулеков, отдавна свързани със стилизовите принципи на шамлата. Но сега и те са по-изчистени, по-ясни в своята концепция, по-конструктивни при композиционното организиране на графичното пространство.

Но най-значителния принос на графичните в тази изложба трябва да виждаме в успешната художествена защита на редица сюжети, пряко свързани с революционните борби на нашия народ против фашизма, с което те не само запълват една голяма тематична празнота в изложбата, но и доказват убедително, че близката до нашата съвременност тема се преръпва и в източник за нови художествено-пластически търсения. Това най-вече важи за великолепното изграждане на технически оферт на Галилей Сирионов „Търновски 1918—1919 г.“, в който изключително богатото на графични преходи изграждане е съчетано с убедително реалистично разкриване на съдържанието, вложено в сюжета. „Железничарската стачка 1919“ на Спиридонов Борисов ни връща към експресивния лаконизъм на нашата революционна графика от 30-те години, добавяйки към него още по-богато степенуване черно-бели то силовити.

В своите нови листове от цикъла „Арбанаси“ Румен Скорчев продължава все така сложно да осмисля своите интелектуални екскурзии до изворите на нашата стара художествена култура, за да ги свърже с големите проблеми на нашата съвременна епоха, с ония актуални политически събития, които ежедневно провокират съвестта и морално-етичните принципи на човека от XX век. Малките размери на композициите съвсем не намаляват мащабността на идейните проблеми, които решава в тях авторът.

Изключително силно впечатление прави естетическото изпънство на изпълнението, с което се отличава цветната рисунка на Анастасия Панайотова „Любов“.

Накрая би трябвало да отбележим и успешния творчески дебют на една група съвсем млади графични, повечето възпитаници на Великотърновския университет, сред които убедително се налагат имената на автори като Хр. Цанюнов, Георги Полихронев, Спартак Паскалевски, Ат. Василев и Пеню Радев. Техните солидни професионални и творчески възможности ни карат с оптимизъм да следим на тяхното бъдеще развитие.

„Ханът даде лош закон“

Никола ХАДЖИТАНЕВ

ФИЛМЪТ „НАКОВАЛНИЯ ИЛИ ЧУК“ НА ПЪТ КЪМ БЪЛГАРСКИЯ ЗРЕТЕЛ

(Разговор с режисора з. а. Христо Христов)

Кадрът от филма „Наковалния или чука“.

Радостно е, че българската кинематография създаде не една творба в чест на юбилейната 1972 Димитровска година. Към интересните документи и научно-популярни филми се нарежда и една солидна кинокартина, в която образът на големия българин и интернационалист — комунист Димитров, се изпълва с ново съдържание, осветлен е от един тървене. Ето какво споделя за филма „Наковалния или чука“ неговият режисор — заслужил артист Христо ХРИСТОВ:

— За мен във филма съществуват две основни линии. Едната следва хронологията на събитията от Лайпцигския процес през 1933 г. В тази посока ние разкриваме образа на Димитров при сложни драматически обстоятелства. Пред зрителя се изразява фигурата на мъжествения и търв борещ, на комуниста и българина Георги Димитров в грандиозен двубой с фашистките главатари, организирани една чудовишна провокация. Димитров се разкрива като отзивчив и чувствителен човек. В сцените, които показват Димитров по време на Лайпцигския процес, в затворническата килия, ние искаме да осветим онези черти от характера на този изключителен човек, които му позволиха да понесе огромното напрежение и изпитанията и да излезе победител в запалителна една справедлива кауза — идеите на комунизма.

Тук навлиза и се преплита и друга линия в нашата картина, която има не по-малка художествена и политическа стойност: ние се стремим да разкрием в този двубой и образите на политическите врагове на Димитров — на Гьоринг, Гьобелс, на съдния и политичния, на килтеристката върхушка. Във филма враговете не са окаяни, а реални — напротив, ние сме ги показали обективно такива, каквито те са били в действителност. В лицето на Гьобелс Димитров среща опитен и умен демагог, който не от-

бгва въпросите му, а напротив — приема ги и чрез свои те отговори се опитва да изгради политическа платформа в защита на новата национал-социалистическа държавна машина. Но именно тук се проявява желязната логика на аргументите на Димитров, неговата непоколебима вяра в справедливото дело на международното работническо движение, които разгряват атаките на Гьоринг, Гьобелс и компанията.

Ние проследяваме и онова обаяние и решително влияние — пряко или косвено, което Димитров оказва върху съдбите на мнозина влезли в допир с него или свързани с процеса и надзирателя от затвора, и пастера, с когото води дълги беседи, и фашистката журналистка, чиято любов към висшия фашистки полицай рухва, и още много и много други съдби, на правили преоценка и потърсили нов път в живота.

Разбира се, трябва да подчертая, че в много голяма степен заслугата е и на актьорите, ангажирани във филма и особено на народния артист Стефан Гецов, който удивително точно навлезе в образа и поведението на Димитров, освободил се от всякаква театралност. Достойни негови партньори са съветските изпълнители Жана Прохоренко — в ролята на Люба Ивошечки, Евгений Жариков — в ролята на съветския журналист, на неиските им колеги Мартин Фолкхергер (д-р Бюнкер), Ханс-Петер Райнике (Ван дер Любе), Микаела Крайслер (немецката журналистка), Ханс Хасе (Хебе), Хорст Гизе (Гьобелс) и др. Ролата на Гьоринг изпълнява чехословашкият актьор Вилем Полони.

Трудно ми е да отдам дължимото — повече или по-малко — на когото и да било от нашия творчески колектив, тъй като мога с увереност да твърдя, че всички до един работеха всеотдайно, за да създадем творба, достойна за идеите на човека и комунизма. В лицето на Гьобелс Димитров среща опитен и умен демагог, който не от-

Алпинизъм

БЪЛГАРСКИ ФЛАГ НАД ПОЛСКИТЕ ТАТРИ

Първа самостоятелна проява на великотърновските алпинисти в чужбина ● По „Филера“ на Менгушовишки щит ● Победиха другарството и волята за победа.

Дължът продължава да вали. Нима напразно пропътуваме 2000 километра? Нима ще си отидем без така мечтаното голямо изкачване? Такива мисли възбуждат всички вечерта на 30 юли. Но на нас, четиримата, определени за изкачването, те не дават покой. Вече два дни сме тук. Заседно с нашите по-млади другари от школата по алпинизъм при Окръжния съвет на БТС изкачихме скалната игла Мних по три маршрута от средна категория на трудност. Под нас останал е връх Раса — най-високата точка на полските Татри. Но това бяха по-скоро тренировъчни, аклиматизационни изкачвания. Нима ще останем без голямото, истинското, което би осмислило нашето пребиваване тук?

Още когато пристигнахме бяхме поразени от огромната 1000-метрова стена на връх Менгушовишки щит, разсечена от мъжко ребро, което тук наричат „филер“. Основната му сякаш изплува от огледната повърхност на езерото „Морско око“, където ще бъде нашият лагер, а по върха му от пътен черг гранит вятърът гонеше позлатени от залеза късове мъгла и моделираше от тях огромни призрачни чудовища. Полските колеги ни предупредиха, че това е едно сериозно изкачване. Освен в голямата дължина трудността на тази стена се крие в неустойчивите каменни блокове, в хлъзгавите плочести пасажи. Въпреки всичко решиме — ще катерим. Но този дълж ще сметки. Лягаме си със свити сърца. Колко си приличат те зи нощи преди голямо изкачване...

В 3 часа сутринта на 31 юли челните ни лампи осветяват пътеката край езерото. Небето е обсирано със звезди. Обвързваме се машинално с въжетата, слагаме задължителните в такива случаи каски и уисваме над бездната. Катерим внимателно, на места сдържаме дъха си, „за да станем по-лека“ и напредваме метър по метър. Отгоре стената ни смазва с тежестта си. Тук няма очертан път. Дължини сме да го намерим.

Стигаме до последното препятствие — предпоследната 400-метрова стена. Тръгваме по ронлив ръб и се прехвърляме в почти отвесен кълвоар. Изведнъж замираме от изненада. В най-тесната му част тече вода. Само това

лигсваше. Ръцете ни започват да мръзнат. Пред нас е ронлив пасаж. Водачът на първата саръзка Николай се колебае, търси път. След това започва траверс на ляво. Забива клин. Под върхото се откътва голям камък, изскрива над нас и се разбива надолу. Лицата на всички са напрегнати, съсредоточени. Няма ли край този дяволски улей? Мисля си, че ако завали, той би се превърнал във водопад и в естествен път на увлечената скална маса.

Времето престана да съществува за нас. И ни се стори, че някак много бързо стъпихме на върха. А бяха минали цели 10 часа. Пишем имената си в тетрадката за регистриране на изкачванията, а отдолу с големи букви „България“. После всичко минава като на сн — и без крайното спускане с въже надолу, и дължът, който ни намокри до кости, и прегръдките на другарите в хижата, и поздравленията на полските алпинисти.

В нашия век човек, обграден от техника и удобства е забравил на какво е способен. А ние проверихме себе си и излязохме победители. Защото съществуват върхове, защото планината изисква това от нас.

Веселин ДОЛЧИНКОВ

Стената на Менгушовишки щит. С пикетир е отбелязан пътят на групата.

ПЛЕНУМ-СЕСИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ НА СПОРТА В ПАВЛИКЕНИ

В Павликеи се състоя пленум-сесия на градския народен съвет, физкультурното дружество „Червено знаме“ и туристическото дружество „Росина“, посветен на работата на местните обществени организации по масовизирането на спорта и туризма в града и района.

Докладчикът Васил Антонов, секретар на градския народен съвет, направя анализ на спортно-масовата туристическа дейност в града и района. Той се спря на успехите и слабостите в развитието на отделните видове спорт и на причините за все още слабо развитото туристическо движение.

Пленумът прие програма за бъдещото развитие на физическата култура, спорта и туризма, в района на общината за периода 1972—1980 година.

Пенчо ЛУНДЖЕВ

Състезание по водно спасяване

В събота и неделя на басейна при фабрика „В. Мавриков“ и езерото при „Мотела“ се провежда градско първенство по водно спасяване. В спасителните четирейки, включващи дисциплини изкачване на постръла от 50 м с плуване (плауза се с дрън), хвърляне спасителен кръг (за плуване спасителна топка по три цели), плуване 200 м с дрън през препятствия и спасяване на пострадал, се бореа докрай от 150 м се състезават 24 мъже и 8 жени.

По сините коридори се разгрява оспорвана борба за всяка десета от секундата. В това тежко състезание решаващи се оказва физическата подготовка, отлична заучената и прилаганата спасителна техника и рутината.

При извънзаемата на пострадал от 50 м с плуване се издига Н. Живков — 0.58 сек. Ветеранът Рачо Недев хвърля спасителния кръг на 14.90 м. В плуването обаче в спасяването се наложил спасителна топка по три цели, плуване 200 м с дрън през препятствия и спасяване на пострадал, се бореа докрай от 150 м се състезават 24 мъже и 8 жени.

Градски първенство на 1972 година (станция: при мост — Спасителен Българов, а при плуването — Йордан Георгиев).

Любен КАНТАРДЖИЕВ

Пленум на Окръжния съвет на БЛРС

Окръжният съвет на БЛРС има разширен пленум, на който бяха разглеждани въпросите за охраната на местния дичен и рибарства, разяснена бе заповед № 1688 от 10 юли т. г. във връзка с ловния сезон през 1972—73 год.

Всички изказали се другари обогатиха вниманието на събираваните законодател по лова и рибарства и борбата с браконьерството.

Йордан ЙОРДАНОВ

ОЩЕ ЗА ЛЮБОВТА КЪМ ХОРАТА

Говорят хората за хуманност, за дълг, за любима професия, за място в живота... Но съществено е да се намери това място, да се изпълни дългът, да се обичат хората. За лекарите и медицинските сестри, за техните усилия, напрежение, безсънни нощи ние знаем, чели сме, разказвали са. Само че понякога се забравят неотличните им спътници — санитарите. А те имат напрегнати делници, трудни нощи. Но отиват и частича от голямата благодарност на излекуваните, морално удовлетворение, топли ги чувството на изпълнен дълг към хората.

Настината, щастие е да помогнеш с каквото можеш, даж е един поглед, даж е час навреме подалена вода, когато човекът до тебе страда. А за санитарите това е професия.

Екстела Петрова е от няколко месеца санитарка в хирургическото отделение на Окръжната болница „Д-р Ст. Черкезов“. Попитан я не й ли е трудно в това отделение. Очаквах да сподели нещо за умора и дежурства, но чух: „Като разбрах, че има място в отделението, веднага се съгласих да постъпя. Майка ми е спасена в хирургическо отделение, втори живот живее. Много ми харесва да работя в болницата като санитарка, да помагам на хората.“ Нейните задължения са повече в кухнята. Някои биха казали „по-леко“. Да. Но тя иска друго. Не се улича на желанието й да е винаги сред болните. Казва, че когато носим чужд сигналния звънец от някоя стая, нещо се обръ-

ща в нея и веднага бърза да отиде там, първа, преди сестрата, преди лекаря. Понякога остава след изтичането на смяната. Не защото някой го изисква, а защото е убедена, че трябва да помогне на новите колежики на неопитните. Така загубва повече време. А има б деца. Радостна е, че четиримата сина и двете й дъщери са се изучили, казва, че шест деца не са много. И се усмихват добрите сини очи под бялата забрадка, в се мърка бялата престилка в отлепеното сред болните, в кухнята...

Много деца ще си спомнят „лея Паунка“ от детското отделение. Една мъка я е отлея там, мъка, преминала в обич и привързаност. Нейното дете е починало, когато е било на годинка. И тя е обещала с грижите си много болни деца. На тях е посветила тридесет и осем години. Чувствуваше се изпълнена, не би сменила работата си с друга.

Четирдесет години стажа има и познатият на всички в болницата бай Нотьо — санитар в операционното отделение. За него — „живата история на болницата“ казват, че знаел хода на всички операции, в напрегнати моменти помагал на сестрите, извършвал инструменти. Бай Нотьо е весел, добър човек. Мисля си, колко е нужен един весел човек сред болничната мъка. Напи и усмихните, шегите — и те лекуват.

Много асортдайнот дъха от думите на Ружа Боичева: „В отделението да е всичко в ред, пък в кщи може и по нещо да куца. Тогава съм спокойна. В кщи са близките, но те са здрави, а в отделението са болните — те повече имат нужда от помощ. Напи това очакват от нас.“ В ушното отделение, в което работи, някои мислят, че не много трудно. Но тя си спомня за една млада жена, за радостта си след нощното дежурство на въпроса на лекаря: „В колко часа умря“ да отговори: „Ожия“. Пряка на месец в това щастливо събитие няма. Възторжено говори за лекаря, който вечерта е извършил направо чудо със своята операция. Но напи та е бляла цялата нощ, напи тя първа е чула тихото, но значещо животно: „вода“.

Хора в бяло край носилките в „Бърза помощ“ край умиращите и оживяващите край малките деца, край възрастните, в кухнята, в операционната... Сретат се си със страданията и е възвръщащото се здраве. Те толкова пъти първа виждат и победилния Живот. Само за този миг, за привидността в човешките очи, на техния лик на щастие — си струва да се поеме този път. Хората, избрани професията да помагат на болните, намират своята радост, когато очите им, добри и топли, поглед светлинката на надеждата на много стралящи хора. За това винаги с тях е голямата благодарност.

Марияна РЕФИРОВА

Максимиян КИРОВ

Дончо ХИТРОВ

Телевизия

ВТОРНИК — 8 АВГУСТ

10.30 — Новини; 10.40 — „Егор Вулицов и другите“ — светски игрален филм; 12.00 — Информационен дневник; 17.00 — Програма за чуждестранните туристи по Черноморието — „Лито-72“ — на руски език (7, 9 и 12 канал); 18.30 — Новини; 18.40 — Клуб „Електрон“; 19.15 — Цикъл „Исторически резервати“; „Там на Балкана“; 19.30 — Експедиция в утешения ден; 19.50 — Реалити; 20.00 — По света и в нас; 20.30 — Лека нощ, деца; 20.40 — „Спорен живот“ — английски игрален филм; 22.10 — „Каква искате да бъде вашата град“ — предаване за град Минаурин; 22.40 — Новини.

СРБДА — 9 АВГУСТ

10.30 — Новини; 10.35 — За краен сиво в хармонично тяло; 10.40 — Серия: „Автомобилът през обектив“; 10.55 — „Арабският вой“ — чехословашки те нове; 11.45 — Музика и поезия: „Омачрето на скалата“ — Шуберт-Милер; 12.00 — Информационен дневник; 17.00 — Програма за чуждестранните туристи по Черноморието „Лито-72“ — на лезки език (7, 9 и 12 канал); 18.30 — Новини; 18.40 — За децата: „Концерт на животните“; 19.05 — „Тайните изплуват“ — предаване на реалити „Лъч“; 19.25 — Прогрес — та журнал № 5; 19.45 — Мелодия на месеца; 19.50 — Актуално студно; 20.00 По света и в нас; 20.30 — Лека нощ, деца; 20.40 — „Насренин вълк“ — пет епизоди от сериала „На всеки километър“; 21.40 — „Единият в живота на арктика“ — филм; 22.15 — Новини.